

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
_____ (О.Б. Жильцов)
« 17 » 02 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міофункціональний скринінг

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	другого (магістерського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.01.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 5838/22
Жильцов
(підпис)

Київ – 2022

Розробники:

Медицька (Семенова) Аліна Костянтинівна, кандидат медичних наук,
старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Бабич Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
спеціальної та інклюзивної освіти

Викладачі:

Медицька (Семенова) Аліна Костянтинівна, кандидат медичних наук,
викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної
та інклюзивної освіти

Протокол від 12.01.2022 р. №1

Завідувач кафедри _____ (Олена Мартинчук)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником
освітньої програми) 016.01.01 Логопедія

(назва освітньої програми)

12.01.2022 р.

Керівник освітньої програми _____ (Олена Мартинчук)

(підпис)

Робочу програму перевірено

01.02 2022 р.

Заступник директора/декана _____ (Роман Павлюк)

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150	
Курс	1,2	1,2
Семестр	2,3	2,3
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
Аудиторні	40	20
Модульний контроль	10	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	70	130
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформувати у здобувачів вищої освіти базові знання та відпрацювати навички визначення проявів ортодонтичної патології на ранніх стадіях у осіб із порушеннями мовлення у комплексній діагностиці в партнерстві з ортодонтом.

Завдання навчальної дисципліни:

Формувати загальні і фахові компетентності:

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СКУ-11. Здатність до міждисциплінарного комплексного аналізу мозкових механізмів виникнення мовленнєвих і когнітивних дисфункцій у дітей і відновлення мовлення та інших психічних функцій у дорослих з метою створення нейрологопедичних програм компенсації відповідно до сучасних нейропсихологічних, нейрологопедичних, нейролінгвістичних досліджень.

3. Результати навчання за дисципліною:

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РНУ 15. Розробляти нейрологопедичні програми компенсації та відновлення вроджених і набутих мовленнєвих дисфункцій у осіб із різними труднощами функціонування організму з урахуванням механізмів їхнього виникнення та реалізовувати їх у логопедичній практиці у поєднанні з нейротехнологіями у процесі комплексної абілітації/реабілітації дітей та дорослих з порушеннями розвитку.

Результати навчання за дисципліною «Міофункціональний скринінг»:

- вміти визначити прояви ортодонтичної патології у пацієнта на ранній стадії, співвідносити їх з порушеннями мовлення та пояснювати причинно-наслідкові зв'язки при прогнозуванні подальшого розвитку пацієнта та складанні логопедичної стратегії.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
Визначення позаротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології.							
Тема 1. Постура.	9	2	2				5
Тема 2. Дихання.	9	2		2			5
Модульний контроль	2						
Разом	20	4	2	2			10
Змістовий модуль 2.							
Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 1)							
Тема 3. Змикання губ.	16	2	2	2			10
Тема 4. Аналіз м'язів щелепно-лицевої ділянки.	16	2	2	2			10
Модульний контроль	2						
Разом	34	4	4	4			20
Змістовий модуль 3.							
Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 2)							
Тема 5. Язик.	16	2	2	2			10

Тема 6. Ковтання.	16	2	2	2			10
Модульний контроль	4						
Разом	36	4	4	4			20
Змістовий модуль 4.							
Аналіз патогенезу та вікових змін поза- та внутрішньоротових маркерів розвитку ортодонтичної патології							
Тема 7. Зубні дуги.	14	2	2				10
Тема 8. Формування тимчасового, змінного та постійного прикусу.	14	2		2			10
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	2	2			20
Семестровий контроль	30						
Усього	150	16	12	12			70

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
Визначення позаротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології.							
Тема 1. Постура.	17	2					15
Тема 2. Дихання.	17			2			15
Разом	34	2		2			30
Змістовий модуль 2.							
Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 1)							
Тема 3. Змикання губ.	17	2					15
Тема 4. Аналіз м'язів щелепно-лицевої ділянки.	17			2			15
Разом	34	2		2			30
Змістовий модуль 3.							
Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 2)							
Тема 5. Язик.	24	2		2			20
Тема 6. Ковтання.	24	2		2			20
Разом	48	4		4			40
Змістовий модуль 4.							
Аналіз патогенезу та вікових змін поза- та внутрішньоротових маркерів розвитку ортодонтичної патології							
Тема 7. Зубні дуги.	17	2					15
Тема 8. Формування тимчасового, змінного та постійного прикусу.	17			2			15
Разом	34	2		2			30
Семестровий контроль	30						
Усього	150	10		10			130

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

Визначення позаротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології

Тема 1. Постура.

Формування правильної позури у дитини. Аналіз у фронтальній, сагітальній, аксіальній площинах. Механізми компенсації.

Ключові слова: переднє положення голови, лордоз, кіфоз, сколіоз, пронація, супінація, ротація.

Рекомендована основна література [3, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 4, 8, 10]

Тема 2. Дихання.

Носове та ротове дихання – фундаментальні відмінності, вплив на загальний розвиток дитини. Вплив дихання на формування постави. Прояви порушення дихальної функції у щелепно-лицевій ділянці.

Ключові слова: кисень, диоксид вуглецю, газообмін, гіпервентиляція, переднє положення голови, гіпоксія.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [1, 3, 5, 6]

Змістовий модуль II

Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 1)

Тема 3. Змикання губ.

Характер змикання губ у дитини як прояв порушення функції дихання. Причинно-наслідкові зв'язки ступенів вираженості ознаки та складності зубо-щелепної патології.

Ключові слова: lip seal, lip competence, м'якісна мускулатура.

Рекомендована основна література [1, 2]

Рекомендована додаткова література [3, 4, 5, 8]

Тема 4. Аналіз м'язів щелепно-лицевої ділянки.

Пальпація м'язів щелепно-лицевої ділянки. Визначення тону, симетричності, м'якості м'язового пучка та аналіз можливих наслідків для росту обличчя.

Ключові слова: м'якісні м'язи, жувальні м'язи, гіпотонус, гіпертонус, болючість, асиметрія обличчя.

Рекомендована основна література [1, 3, 4]

Рекомендована додаткова література [3, 5, 8, 9]

Змістовий модуль III

Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 2)

Тема 5. Язик.

Аналіз положення, розміру, будови язика. Визначення норми та відхилень у положенні, тонусі, симетричності будови. Прогнозування можливих наслідків.

Ключові слова: м'язи над- та під'язикової ділянки, власні м'язи язика, гіпотонус, гіпертонус, девіація, дефлекція.

Рекомендована основна література [2, 3, 4]

Рекомендована додаткова література [2, 4, 5, 6]

Тема 6. Ковтання.

Формування функції ковтання у внутрішньоутробному періоді розвитку, перебудова у постнатальному періоді. Чинники, які можуть впливати на швидкість та стабільність корекції функції ковтання.

Ключові слова: інфантильне та соматичне ковтання, прояви порушень, прогноз для росту дитини та подальшої логопедичної корекції.

Рекомендована основна література [2, 3, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 3, 4, 8, 9]

Змістовий модуль IV

Аналіз патогенезу та вікових змін поза- та внутрішньоротових маркерів розвитку ортодонтичної патології

Тема 7. Зубні дуги.

Будова зубних дуг в нормі та при порушеннях функцій органів щелепно-лицевої ділянки.

Ключові слова: форма, симетрія, прикус, положення зубів, вікові особливості розвитку, терміни прорізування зубів.

Рекомендована основна література [1, 2, 4]

Рекомендована додаткова література [2, 4, 6, 7]

Тема 8. Формування тимчасового, змінного та постійного прикусу.

Формування тимчасового, змінного та постійного прикусу. Визначення несприятливих чинників для розвитку патології.

Ключові слова: тимчасовий, змінний, постійний прикус, терміни, послідовність, парність, симетричність прорізування зубів.

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 2, 5, 7, 9, 10]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів дисципліни

«Міофункціональний скринінг»
(денна форма)

Система оцінювання навчальних досягнень студентів в дисципліні «Міофункціональна

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	кількість одиниць	максимальна кількість балів	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	2	50	1	25
Разом		-	59	-	81	-	81	-	59
Максимальна кількість балів: 280									
Розрахунок коефіцієнта: $k=280:60=4,6$									

ий скринінг» (заочна форма)

6.23 а в да н н я д л я с а м о с т і й н о ї

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	кількість одиниць	максимальна кількість балів	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Разом		-	22	-	22	-	34	-	22
Максимальна кількість балів: 100									
Розрахунок коефіцієнта: $k=100:60=1,66$									

тійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1.
Визначення позаротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології

Тема 1. Постура (5 год)

Завдання:

Схематично зобразити механізм формування постури у дитини, ключові ознаки визначення норми та варіантів відхилень.

Форма подання: схема/таблиця/малюнок/фото конспекту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Аргументованість	Студент ґрунтовно аргументує механізм формування постури у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент аргументує механізм формування постури у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо аргументує механізм формування постури у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 2. Дихання (5 год)

Завдання:

Схематично зобразити механізм формування носового та ротового дихання у дитини, ключові ознаки визначення.

Форма подання: схема/таблиця/малюнок/фото конспекту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Аргументованість	Студент ґрунтовно аргументує механізм формування носового та ротового дихання у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент аргументує механізм формування носового та ротового дихання у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо аргументує механізм формування носового та ротового дихання у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Змістовий модуль 2.

Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 1)

Тема 3. Змикання губ (10 год)

Завдання:

Схематично зобразити варіанти змикання губ та положення язика у співвідношенні до щелеп та зубних дуг.

Форма подання: схема/таблиця/малюнок/фото конспекту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 4. Аналіз м'язів щелепно-лицевої ділянки (10 год)

Завдання:

На підставі попереднього завдання зобразити схематично назви м'язів у гіпо- та гіпертонусі при різних варіантах змикання губ та положення язика у співвідношенні до щелеп та зубних дуг.

Форма подання: схема/таблиця/малюнок/фото конспекту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тону м'язів та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тону м'язів та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тону м'язів та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Змістовий модуль 3.
Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 2)

Тема 5. Язик (10 год)

Завдання:

На підставі попереднього завдання зобразити схематично назви м'язів над'- та під'язикової ділянки та власних м'язів язика у гіпо- та гіпертонусі при різних варіантах змикання губ та положення язика у співвідношенні до щелеп та зубних дуг.

Форма подання: схема/таблиця/малюнок/фото конспекту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонуусу м'язів язика та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонуусу м'язів язика та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам..	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонуусу м'язів язика та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше ніж 12-24 години від	Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну

	терміну.		зазначеного терміну.	без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 6. Ковтання (10 год)

Завдання:

На підставі попереднього завдання зобразити схематично послідовність рухів та скорочень м'язів над'- та під'язикової ділянки та власних м'язів язика у гіпо- та гіпертонусі при різних варіантах змикання губ та положення язика у співвідношення до щелеп та зубних дуг під час ковтання.

Форма подання: схема/таблиця/малюнок/фото конспекту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах функції ковтання та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах функції ковтання та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах функції ковтання та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.

<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Змістовий модуль 4.
Аналіз патогенезу та вікових змін поза- та внутрішньоротових маркерів розвитку ортодонтичної патології

Тема 7. Зубні дуги (10 год)

Завдання:

На підставі попереднього завдання зобразити схематично різні варіанти будови форми зубних дуг у пацієнтів різного віку у нормі та при наявності ортодонтичної патології, при цьому поряд зазначити провідні причини, фактори та порушення функції, що зумовлюють таку анатомічну будову.

Форма подання: схема/таблиця/малюнок/фото конспекту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку та формування різної форми зубних дуг у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку та формування різної форми зубних дуг у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку та формування різної форми зубних дуг у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота зана вчасно або	Самостійна робота зана вчасно або затримана до	Самостійна робота зана пізніше ніж	Робота зана пізніше ніж 24 години від

	раніше зазначеного терміну.	12 год.	12-24 години від зазначеного терміну.	зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 8. Формування тимчасового, змінного та постійного прикусу (10 год)

Завдання:

На підставі попереднього завдання зобразити схематично варіанти прикусу у пацієнтів різного віку у нормі та при наявності ортодонтичної патології, при цьому поряд зазначити провідні причини, фактори та порушення функції, що зумовлюють таку анатомічну будову.

Форма подання: схема/таблиця/малюнок/фото конспекту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку та формування різних ортодонтичних патологій у дитини у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку та формування різних ортодонтичних патологій у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам..	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку та формування різних ортодонтичних патологій у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота	Самостійна робота здана	Самостійна робота	Робота здана пізніше

	здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	вчасно або затримана до 12 год.	здана пізніше ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульна контрольна робота проходить у вигляді вирішення практичного кейсу професійного спрямування, а саме рішення клінічної ситуаційної задачі. Здобувач має пояснити механізм розвитку та формування різних ортодонтичних патологій у пацієнта та аргументувати своєчасність надання їм ортодонтичної та логопедичної допомоги; визначити причинно-наслідкові зв'язки порушення міофункціональної рівноваги та змін анатомічних структур щелепно-лицевої ділянки.

Критерії оцінювання:

23-25 балів (вищий стандарт) – виставляється при наявності правильних відповідей на майже всі питання з різним рівнем складності. Здобувач освітнього рівня демонструє ґрунтовне знання матеріалу з дисципліни «Міофункціональний скринінг», його розуміння та застосування під час вирішення практичних завдань; чітко відповідає на запитання, не допускає помилок у розумінні та використанні фахової термінології.

17-22 бали (відповідає стандартам) – виставляється при достатньому рівні обізнаності здобувача освітнього рівня у відповідях на запитання. В цілому демонструє ґрунтовні знання основного матеріалу з дисципліни, однак припускається незначної кількості помилок у відповідях як теоретичного характеру, так і під час демонстрації розуміння практичного застосування отриманих знань; правильно відповідає на більшість тестових запитань.

11-16 балів (наближення до стандартів) – виставляється при неповному володінні здобувачем освітнього рівня навчальним матеріалом з дисципліни «Міофункціональний скринінг». Студент демонструє фрагментарність та поверховість у отриманих знаннях; недостатню орієнтацію у основній термінології з навчального предмету; надає правильні відповіді на половину та менше запропонованих тестових запитань.

1-10 балів (нижче стандартів) – виставляється у разі недостатнього володіння навчальним матеріалом з дисципліни «Міофункціональний скринінг». Студент допускає значні помилки у відповідях на питання; неправильно орієнтується в основній термінології та змісті навчального предмету; надає правильні відповіді на половину та менше запропонованих завдань.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Письмова (теоретичні, аналітичні питання та практичний кейс).

Пропонуються два питання репродуктивного та аналітичного характеру з максимальною кількістю балів за кожне виконане завдання – 10 балів.

У відповіді студента оцінюється:

- ґрунтовність та чіткість викладу інформації;
- аргументація визначених положень;
- змістовність та логічність відповіді.

Одне питання практичного характеру (складні, пошукові питання практико-орієнтованого спрямування), за творчо і науково виважене обґрунтування власної позиції у процесі розкриття практичного кейсу, обґрунтованість власної позиції у процесі формулювання аргументації професійної позиції; методичну та технологічну грамотність у підборі завдань; обґрунтованість та аргументованість методичного вибору; логічне структурування матеріалу, демонстрацію розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань, студент отримує 20 балів.

Максимальна кількість балів – 40 балів.

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Питання репродуктивного та аналітичного характеру:

1. Визначте позаротові маркери розвитку можливої ортодонтичної патології.
2. Охарактеризуйте формування правильної постури у дитини.
3. Проаналізуйте формування постури у фронтальній площині.
4. Проаналізуйте формування постури у сагітальній площині.
5. Проаналізуйте формування постури у аксіальній площині.
6. Розкрийте механізми компенсації порушень постури.
7. Означте фундаментальні відмінності носового та ротового дихання та його вплив на загальний розвиток дитини.
8. Означте вплив дихання на формування постави.
9. Охарактеризуйте прояви порушення дихальної функції у щелепно-лицевій ділянці.
10. Визначте внутрішньоротові маркери розвитку можливої ортодонтичної патології.
11. Охарактеризуйте механізм змикання губ у дитини як прояв порушення функції дихання.
12. Означте причинно-наслідкові зв'язки ступенів вираженості ознаки та складності зубо-щелепної патології.
13. Означте роль пальпації м'язів щелепно-лицевої ділянки при проведенні міофункціонального скринінгу.
14. Обґрунтуйте особливості визначення тону, симетричності, м'якості м'язового пучка та аналіз можливих наслідків для росту обличчя.
15. Розкрийте особливості аналізу положення, розміру, будови язика.
16. Розкрийте особливості визначення норми та відхилень у положенні, тонусі, симетричності будови язика. Спрогнозуйте можливі наслідки.
17. Розкрийте особливості формування функції ковтання у внутрішньоутробному періоді розвитку, перебудови у постнатальному періоді.

18. Назвіть чинники, які можуть впливати на швидкість та стабільність корекції функції ковтання.
19. Охарактеризуйте будову зубних дуг в нормі та при порушеннях функцій органів щелепно-лицевої ділянки.
20. Розкрийте особливості формування тимчасового прикусу. Визначте несприятливі чинники для розвитку патології.
21. Розкрийте особливості формування змінного прикусу. Визначте несприятливі чинники для розвитку патології.
22. Розкрийте особливості формування постійного прикусу. Визначте несприятливі чинники для розвитку патології.

6.6 Шкала відповідності оцінок:

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Стратегії втручання при міофункціональних порушеннях» (денна форма)

Разом: 150 год., із них: 16 год. – лекційних занять, 12 год. – семінарських занять, 12 год. – практичних занять, 70 год. – самостійна робота, 10 год. – модульний контроль, 30 год.- семестровий контроль.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	Визначення позаротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (59 балів)		Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина I) (81 бал)	
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)
Теми лекцій	Постура.	Дихання	Змикання губ	Аналіз м'язів щелепно-лицевої ділянки
Практичні заняття		1 (11 балів)	2 (11 балів)	3 (11 балів)
Теми практичних занять		Дихання	Змикання губ	Аналіз м'язів щелепно-лицевої ділянки
Семінарські заняття	1 (11 балів)		2 (11 балів)	3 (11 балів)
Семінарські заняття	Постура		Змикання губ	Аналіз м'язів щелепно-лицевої ділянки
Самостійна робота	1 (5 балів)	2 (5 балів)	3 (5 балів)	4 (5 балів)
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)		Модульна контрольна робота №2 (25 балів)	

Модулі	Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 2) (81 бал)		Аналіз патогенезу та вікових змін поза- та внутрішньоротових маркерів розвитку ортодонтичної патології (59 балів)	
Лекції	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)
Теми лекцій	Язик	Ковтання	Зубні дуги	
Практичні заняття	4 (11 балів)	5 (11 балів)		6 (11 балів)
Теми практичних занять	Язик	Ковтання		Формування тимчасового, змінного та постійного прикусу
Семінарські заняття	4 (11 балів)	5 (11 балів)	6 (11 балів)	
Теми семінарських занять	Язик	Ковтання	Зубні дуги	
Самостійна робота	5 (5 балів)	6 (5 балів)	7 (5 балів)	8 (5 балів)
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №3-4 (50 балів)		Модульна контрольна робота №4 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Екзамен Максимальна кількість балів: 280 Розрахунок коефіцієнта: k=280:60=4,6			

7.1. Навчально-методична карта дисципліни «Стратегії втручання при міофункціональних порушеннях» (заочна форма)

Разом: 150 год., із них: 10 год. – лекційних занять, 10 год. – практичних занять, 130 год. – самостійна робота, 30 год.- семестровий контроль.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	Визначення позаротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (22 бали)		Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 1) (22 бали)	
Лекції	1 (1 бал)	2	3 (1 бал)	4
Теми лекцій	Постура		Змикання губ	
Практичні заняття		1 (11 балів)		2 (11 балів)
Теми практичних занять		Дихання		Аналіз м'язів щелепно-лицевої ділянки
Самостійна робота	1 (5 балів)	2 (5 балів)	3 (5 балів)	4 (5 балів)

Модулі	Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 2) (34 бали)		Аналіз патогенезу та вікових змін поза- та внутрішньоротових маркерів розвитку ортодонтичної патології (22 бали)	
Лекції	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8
Теми лекцій	Язик	Ковтання	Зубні дуги	
Практичні заняття	3 (11 балів)	4 (11 балів)		5 (11 балів)
Теми практичних занять	Язик	Ковтання		Формування тимчасового, змінного та постійного прикусу
Самостійна робота	5 (5 балів)	6 (5 балів)	7 (5 балів)	8 (5 балів)
Підсумковий контроль	Екзамен Максимальна кількість балів: 100 Розрахунок коефіцієнта: $k=100:60=1,66$			

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Галич Л.В., Куроєдова В.Д., Галич Л.Б. Вплив типу росту нижньої щелепи на особливості II класу за Енглеєм. Полтава, 2019. 95 с.
2. Головка Н.В. Ортодонтія. Розвиток прикусу, діагностика зубощелепних аномалій, ортодонтичний діагноз. Полтава: ПФ «Форпіка», 2003. 296 с.
3. Трофименко К.Л., Куроєдова В.Д. Сучасний підхід до раннього ортодонтичного лікування: монографія. Полтава, 2016. 80 с.
4. Куроєдова В.Д., Чикор Т.О., Сірик В.А., Виженко Є.Є. Міогімнастика і масаж в ортодонтії. Дніпропетровськ: Середняк Т.К., 2015. 149 с.
5. Куроєдова В.Д., Карасюнок А.Є. Роль батьків в ортодонтичному лікуванні дітей: монографія. Полтава, 2016. 76 с.

Додаткова:

1. Горшкова Г. Обґрунтування і результати експериментальної апробації методики застосування адаптованих фізичних вправ. *InterConf*, 2021. С. 321-333.
2. Зубкова Л.П., Хорошилкіна Ф.Я. Лечебно-профилактические мероприятия в ортодонтии. К.: Здоров'я, 1993. 342 с.
3. Куроєдова В.Д., Сокологорська-Никіна Ю.К., Куроєдова В.Д., Сокологорская-Никина Ю.К. Особливості прикусу й постави в школярів 6-13 років із депривацією слуху. *Українська медична стоматологічна академія*, 2021. С.48-49.
4. Куроєдова В.Д., Галич Л.Б. Ортодонтичний атлас шкідливих звичок. Полтава, 2017. 86 с.
5. Куроєдова В.Д., Сирьк В.А., Чикор Т.А., Тимошенко Н.П. Логопедія в ортодонтии. Полтава, 2014. 104 с.
6. Куроєдова В.Д., Куліш Н.В., Дмитренко М.І. Кишеньковий довідник лікаря стоматолога-ортодонта. Полтава: Верстка, 2007. 224 с.
7. Новик Е. А. Коррекция инфантильного типа глотания у детей в сменном прикусе. *Сборник статей XXXIV международной научно-практической конференции Москва: «Научно-издательский центр «Актуальность. РФ»*, 2021. С. 129-132.
8. Руководство по ортодонтии. Под ред. Ф.Я. Хорошилкиной. М.: Медицина, 1999. 800 с.
9. Хорошилкіна Ф.Я. Функциональные методы лечения зубочелюстных аномалий. М.: Медицина, 1998. 156 с.
10. Хорошилкіна Ф.Я. Ортодонтія. Дефекты зубов, зубных рядов, морфофункциональные нарушения в челюстно-лицевой области и их комплексное лечение. М.: ООО «Медицинское информационное агенство», 2006. 544 с.

ДОДАТКИ

Зміст практичних та семінарських занять

Змістовий модуль 1.

Визначення позаротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології

Семінарське заняття 1. Постура

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізуйте наукові джерела щодо формування правильної постури у дитини та механізми компенсації її порушення.

Завдання №2. Опишіть механізми формування постури у дитини, ключові ознаки визначення норми та варіантів відхилень.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді структурованої відповіді.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0, 75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Нижче стандартів (0 б.)
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал..	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно аргументує механізм формування постури у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної	Студент аргументує механізм формування постури у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо аргументує механізм формування постури у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.

	допомоги пацієнтам.		допомоги пацієнтам.	
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 1. Дихання

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізуйте наукові джерела щодо фундаментальних відмінностей носового і ротового дихання, його вплив на загальний розвиток дитини, на формування постави; особливості впливу порушення дихальної функції у щелепно-лицевій ділянці.

Завдання №2. Опишіть механізм формування носового та ротового дихання у дитини, ключові ознаки визначення.

Форма подання результату: результати подаються у структурованій відповіді.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0, 75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Ниже стандартів (0 б.)
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал.	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.

Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно аргументує механізм формування носового та ротового дихання у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент аргументує механізм формування носового та ротового дихання у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо аргументує механізм формування носового та ротового дихання у пацієнта та пояснює своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Змістовий модуль 2. Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 1)

Семінарське заняття 2. Змикання губ.

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Підготуйтеся до панельної дискусії з таких питань:

- характер змикання губ у дитини як прояв порушення функції дихання;
- причинно-наслідкові зв'язки ступенів вираженості ознаки та складності зубо-щелепної патології.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді структуризованої відповіді на одне із питань.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0, 75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Нижче стандартів (0 б.)
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал..	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам..	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				

Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 2. Змикання губ.

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізуйте наукові джерела щодо причинно-наслідкових зв'язків ступенів вираженості ознак та складності зубо-щелепної патології.

Завдання №2. Опишіть варіанти змикання губ та положення язика у співвідношення до щелеп та зубних дуг.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді струкурованої відповіді.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0, 75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Нижче стандартів (0 б.)
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал..	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення

	для вирішення практичних завдань.		застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Семінарське заняття 3. Аналіз м'язів щелепно-лищевої ділянки

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Підготуватись до панельної дискусії з наступних питань:

- пальпація м'язів щелепно-лищевої ділянки для визначення тонусу;
- визначення тонусу, симетричності, м'якості м'язевого пучка;
- аналіз можливих наслідків порушення тонусу для росту обличчя.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді структурованої відповіді.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0, 75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Нижче стандартів (0 б.)
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал.	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері,	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи	Студент/ка не готова до презентації.

		при цьому не читаючи їх.	їх.	
Екпертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонусу м'язів та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонусу м'язів та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонусу м'язів та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 3. Аналіз м'язів щелепно-лицевої ділянки

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізуйте наукові джерела щодо визначення тону, симетричності, м'якості м'язового пучка та аналіз можливих наслідків для росту обличчя.

Завдання №2. На підставі попереднього завдання опишіть назви м'язів у гіпо- та гіпертонусі при різних варіантах змикання губ та положення язика у співвідношенні до щелеп та зубних дуг.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді структурованої відповіді.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0, 75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Ниже стандартів (0 б.)
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал..	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тону м'язів та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тону м'язів та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тону м'язів та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.

	допомоги пацієнтам.		логопедичної допомоги пацієнтам.	
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Змістовий модуль 3.

Визначення внутрішньоротових маркерів розвитку можливої ортодонтичної патології (частина 2)

Семінарське заняття 4. Язик

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Підготуватись до панельної дискусії з таких питань:

- аналіз положення, розміру, будови язика:
- визначення норми та відхилень у положенні, тонусі, симетричності будови;
- прогнозування можливих наслідків порушень тонусу язика.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді структурованої відповіді на одне із питань.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0, 75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Нижче стандартів (0 б.)
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал..	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та	Студент/ка використовує правильну термінологію та	Студент/ка використовує замало термінології та

	позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонусу м'язів язика та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонусу м'язів язика та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонусу м'язів язика та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 4. Язык

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізуйте наукові джерела щодо визначення норми та відхилень у положенні, тонусі, симетричності будови та прогнозування можливих наслідків порушень тонусу язика.

Завдання №2. На підставі попереднього завдання опишіть назви м'язів над'- та під'язикової ділянки та власних м'язів язика у гіпо- та гіпертонусі

при різних варіантах змикання губ та положення язика у співвідношенні до щелеп та зубних дуг.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді структурованої відповіді.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0, 75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Нижче стандартів (0 б.)
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал.	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонусу м'язів язика та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонусу м'язів язика та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини при різних варіантах змикання губ та тонусу м'язів язика та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				

Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 5. Ковтання.

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Підготуватись до панельної дискусії з таких питань:

- формування функції ковтання у внутрішньоутробному періоді розвитку;
- перебудова функції ковтання у постнатальному періоді;
- чинники, які можуть впливати на швидкість та стабільність корекції функції ковтання.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді структурованої відповіді на одне із питань.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0, 75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Нижче стандартів (0 б.)
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал.	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.

Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини різних варіантах функції ковтання та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини різних варіантах функції ковтання та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини різних варіантах функції ковтання та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 5. Ковтання.

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізуйте наукові джерела щодо формування функції ковтання у внутрішньоутробному періоді розвитку; перебудови функції ковтання у постнатальному періоді; чинників, які можуть впливати на швидкість та стабільність корекції функції ковтання.

Завдання №2. На підставі попереднього завдання опишіть послідовність рухів та скорочень м'язів над'- та під'язикової ділянки та власних м'язів язика у гіпо- та гіпертонусі при різних варіантах змикання губ та положення язика у співвідношенні до щелеп та зубних дуг під час ковтання.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді структурованої відповіді.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0, 75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Нижче стандартів (0 б.)
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал.	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини різних варіантах функції ковтання та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини різних варіантах функції ковтання та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку патології прикусу у дитини різних варіантах функції ковтання та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				

Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Змістовий модуль IV

Аналіз патогенезу та вікових змін поза- та внутрішньоротових маркерів розвитку ортодонтичної патології

Семінарське заняття 6. зубні дуги.

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізуйте наукові джерела щодо будови зубних дуг в нормі та при порушеннях функцій органів щелепно-лицевої ділянки.

Завдання №2. На підставі попереднього завдання опишіть різні варіанти будови форми зубних дуг у пацієнтів різного віку у нормі та при наявності ортодонтичної патології, при цьому поряд зазначте провідні причини, фактори та порушення функції, що зумовлюють таку анатомічну будову.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді структурованої відповіді.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0,75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Нижче стандартів (0 б.)
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал.	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.

Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку та формування різної форми зубних дуг у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент пояснює механізм розвитку та формування різної форми зубних дуг у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку та формування різної форми зубних дуг у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам з певною патологією.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 6. Формування тимчасового, змінного та постійного прикусу

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізуйте наукові джерела щодо формування тимчасового, змінного та постійного прикусу; визначення несприятливих чинників для розвитку патології.

Завдання №2. На підставі попереднього завдання опишіть варіанти прикусу у пацієнтів різного віку у нормі та при наявності ортодонтичної патології, при цьому поряд зазначте провідні причини, фактори та порушення функції, що зумовлюють таку анатомічну будову.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді структурованої відповіді.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 б.)	Відповідає стандартам (0,75 б.)	Наближення до стандартів (0,5 б.)	Нижче стандартів (0 б.)
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал..	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Аргументованість	Студент ґрунтовно пояснює механізм розвитку та формування різних ортодонтичних патологій у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги	Студент пояснює механізм розвитку та формування різних ортодонтичних патологій у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам.	Студент недостатньо пояснює механізм розвитку та формування різних ортодонтичних патологій у дитини та аргументує своєчасність надання ортодонтичної та логопедичної допомоги	Студент не описує надання ортодонтичної та логопедичної допомоги пацієнтам певною патологією.

	пацієнтам.		пацієнтам.	
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів